

ข้าว (*Oryza sativa* L.) พันธุ์เจ้าหอม มช-สวก 09-1

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ - สกุล	1. สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) 2. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ที่อยู่	1. 2003/61 ถ. พหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 2. 239 ถ. ห้วยแก้ว ต.สุเทพ อ.เมืองเชียงใหม่ เชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์	1. 02-579-7435 2. 0-5394-1000

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ข้าวพันธุ์เจ้าหอม มช-สวก 09-1 ได้มาจากการนำข้าวขาวดอกมะลิ 105 มาชักนำให้เกิดการกลายพันธุ์ ในฤดูนาปรัง ปี พ.ศ. 2552 ที่มิววิจัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้นำข้าวขาวดอกมะลิ 105 มาชักนำให้เกิดการกลายพันธุ์ใน ด้วยลำไออนพลังงานต่ำ (พลังงานน้อยกว่า 100 กิโลอิเล็กตรอนโวลต์) โดยใช้เครื่องเร่งอนุภาค CMU-2 ซึ่งพัฒนาขึ้น ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระดมยิงเมล็ดข้าวกล้องขาวดอกมะลิ 105 จำนวน 22,800 เมล็ด ด้วยลำไออนไนโตรเจนชนิดไม่คัดกรองมวล ($N^+ + N_2^+$) ได้ข้าวเจ้าหอมอายุสั้นสายพันธุ์ HyKOS3 จากการระดมยิงที่พลังงานเร่ง 60 กิโลโวลต์ และความเข้มข้นของไอออน 1×10^{16} ไอออน/ตารางเซนติเมตร ได้ต้นข้าวที่มีลักษณะต้นเตี้ย ลำต้นเล็กแต่แข็ง ใบแข็งตรง มีสีเขียวเข้ม และมีเมล็ดต่อรวงมาก มีปริมาณอมิโลส 16 เปอร์เซ็นต์ คงตัวของแป้งสุก 67 มิลลิเมตร ค่าการสลายเมล็ดในด่าง (1.7% KOH) 6.6 อนุกรมแป้งสุกต่ำ อัตราการยืดตัวของข้าวสุก 1.68 เท่า จากนั้นได้ตรวจสอบการคงที่ของการกลายพันธุ์จนถึงรุ่นที่ 6 และได้ตั้งชื่อว่า “เจ้าหอม มช-สวก 3”

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ข้าว ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Oryza sativa</i> ‘Chao Hom CMU-ARDA 09-1’ วงศ์ Poaceae พืชล้มลุก พืชไร่
ต้น	ทรงกอแบะ สูงประมาณ 88 เซนติเมตร ปล้องสีเขียวอ่อน ต้นแข็งแรง ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของลำต้น 3.83 มิลลิเมตร
ใบ	ใบเดี่ยว สีเขียว รูปแถบ มีขน กาบใบสีเขียว ใบงตั้งตรง การแก่ของใบช้า
ดอก	ช่อดอกแบบช่อแยกแขนง ความยาวรวงเฉลี่ย 23 เซนติเมตร จำนวนรวงเฉลี่ย 11 รวงต่อกอ ระแง้ (แขนงย่อย) แตกปานกลาง คอรวงยาว เกสรเพศเมียสีขาว
ผล/เมล็ด	ข้าวเปลือกสีฟาง ขนาดเฉลี่ยยาว 10.96 มิลลิเมตร กว้าง 2.60 มิลลิเมตร หนา 2.05 มิลลิเมตร ข้าวกล้องรูปปร่างเรียวยาว เฉลี่ยยาว 7.77 มิลลิเมตร กว้าง 2.18 มิลลิเมตร หนา 1.85 มิลลิเมตร น้ำหนักข้าวเปลือก 9.7 กิโลกรัมต่อถัง ข้าวเปลือก 1,000 เมล็ดหนัก 28.0 กรัม

ข้าวพันธุ์เจ้าหอม มช-สวก 09-1